

Aan de raad van de gemeente Lingewaard

**

Onderwerp Voorkeurslocatie windenergie
Portefeuillehouder T.W.M. Peren

Beslispunten

1. Kennis te nemen van het rapport van RHDHV en de hierin opgenomen technisch mogelijke locaties voor windenergie in Lingewaard.
2. In te stemmen met volgende uitgangspunten bij de ontwikkeling van windenergie in Lingewaard:
 - a. Wij gaan voor een sterke gemeentelijke regie met een voorkeur voor ontwikkeling op gemeentelijk grondeigendom.
 - b. Wij gaan voor een klimaatneutraal tuinbouwgebied Next Garden en onderzoeken een directe link tussen lokale opwekking en verbruik van energie.
 - c. Wij gaan voor een evenwichtige verdeling van lusten en lasten, met maatschappelijke compensatie van (direct) omwonenden en participatiemogelijkheden voor de inwoners van Lingewaard.
3. Op basis van deze uitgangspunten de locatie Bergerden als voorkeurslocatie voor de ontwikkeling van windenergie aan te wijzen en aan de hand van een gebiedsproces nader uit te werken of er tot een uitvoerbaar plan met voldoende draagvlak voor de oprichting van windturbines kan worden gekomen.
4. In lijn met de structuurvisie ontwikkeling van windenergie in het open kom gebied als landschappelijk onwenselijk te beschouwen.

Samenvatting

Er is een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om windturbines te plaatsen binnen de gemeente. De uitkomst hiervan is dat er vijf locaties zijn waar windturbines technisch mogelijk zijn. Van deze vijf locaties wordt Bergerden aangewezen als voorkeurslocatie. Potentiële voordelen van deze locatie zijn dat deze op gemeentelijk grondeigendom ligt en er een combinatie met het tuinbouwgebied kan worden gemaakt. Een te doorlopen gebiedsproces moet uitwijzen of er hier tot een uitvoerbaar plan met voldoende draagvlak voor de oprichting van windturbines kan worden gekomen. Maatschappelijke compensatie van (direct) omwonenden en participatiemogelijkheden voor de inwoners van Lingewaard zijn hierbij van belang

Inleiding

Om klimaatverandering tegen te gaan is er op dit moment een wereldwijde transitie van fossiele brandstoffen naar duurzame energie gaande. Ook Nederland zal op termijn moeten overschakelen op 100% duurzame energie. De opgave is groot, en daarom zullen alle gemeenten een bijdrage moeten leveren. Ook de gemeente Lingewaard heeft zich gecommitteerd aan het Nationale Energieakkoord en hiermee aan het lokaal opwekken van duurzame energie. Windenergie is op dit moment de belangrijkste techniek voor de transitie naar duurzame energie. Een moderne windturbine op land kan in Nederland stroom voor ongeveer 1.500 huishoudens leveren. In een dichtbevolkt land als Nederland is het echter een hele opgave om voldoende ruimte voor windturbines te vinden. In verband met geluid en slagschaduw is een zekere afstand tot woonbebouwing nodig.

Ook de gemeente Lingewaard wil haar bijdrage leveren aan deze opgave. De gemeenteraad heeft in de raadsvergadering van 17 december 2015 het college met de vaststelling van de beleidsnota duurzaamheid 2016-2020 verzocht om de locaties 'Bergerden' en 'Ressen' nader te onderzoeken als mogelijke locaties voor windenergie. De gemeenteraad heeft hierbij een amendement aangenomen, waarbij wordt gevraagd om *“nader onderzoek naar de landschappelijke inpasbaarheid van de alternatieve locaties binnen Lingewaard, die als ‘technisch mogelijk’ zijn getypeerd. Mochten deze geen optie blijken, zal locatie A15 alsnog in beeld komen.”*

Het gevraagde onderzoek ligt inmiddels voor en u wordt gevraagd om een besluit te nemen over het verdere (gebieds-)proces rond de ontwikkeling van windenergie in Lingewaard.

Wettelijk kader of beleidskader
Beleidsnota duurzaamheid 2016-2020

Wat willen we bereiken (beoogd effect)

1. Het tegengaan van klimaatverandering door de productie van duurzame energie in Lingewaard te verhogen.
2. Bijdragen aan de duurzame energiemix van Next Garden als eerste klimaatneutrale tuinbouwgebied.
3. Een ontwikkelingsstrategie met sturing op een evenwichtige verdeling van lusten en lasten, waarbij de baten ten goede komen van de Lingewaardse gemeenschap.

Argumenten en alternatieven

1.1 Het locatieonderzoek geeft een goed beeld van technische mogelijkheden en sluit aan bij de opdracht van de gemeenteraad.

Uit het onderzoek komen de volgende locaties als technisch mogelijk naar voren:

1. Ressen
2. Bergerden
3. Park Lingezege
4. Open kom gebied (doorgetrokken A15)
5. Steenfabriekslocaties

De gemeenteraad heeft het college verzocht om de locaties Bergerden en Ressen nader te onderzoeken. Het onderzoek van RHDHV heeft naast de technische mogelijkheden ook de landschappelijke inpasbaarheid en de relatie met gemeentelijk en provinciaal beleid onderzocht en de mogelijkheden voor maatschappelijke compensatie in beeld gebracht. Uit het onderzoek blijkt dat zowel op de locatie Bergerden als op de locatie Ressen windenergie mogelijk en landschappelijk inpasbaar is.

Wel maakt de beoogde locatie Bergerden onderdeel uit van het Gelders Natuurnetwerk. Hiervoor is de medewerking van de provincie Gelderland nodig. Dit vereist een stevige onderbouwing en een besluit van Provinciale Staten. Daarbij zal moeten worden aangetoond dat de plaatsing van windturbines op deze locatie geen significant versturende effecten heeft op de aanwezige natuurwaarden (bv. vogels, vleermuizen, zie ook onder het kopje kanttekeningen).

Bij de locatie Ressen is het plaatsen van één windturbine in het verlengde van Windpark Nijmegen Betuwe mogelijk. De grondeigenaar is hier Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat ontwikkelt haar eigen visie op duurzaamheid in de vorm van een zogeheten 'energiekaart' met de mogelijkheden voor opwekking van duurzame energie langs de rijkswegen. Eventuele (on)mogelijkheden zullen naar verwachting hierin terugkomen.

Andere technisch mogelijke locaties zijn Park Lingezege, de locatie in het open kom gebied langs de toekomstige A15 en enkele locaties voor solitaire turbines op steenfabriekslocaties in de uiterwaarden. Voor de locatie Park Lingezege geldt dat windturbines hier zonder aansluiting met landschappelijke lijnen in het

open gebied zouden komen te staan. Bij plaatsing van windturbines in deze zone is aansluiting bij Bergerden vanuit landschappelijke overwegingen meer voor de hand liggend: daar begint het 'stedelijk gebied'. De locatie Bergerden kent ook beduidend minder woningen in de omgeving dan de opstelling in Park Lingezege. RHDHV houdt hiervoor het aantal woningen in het gebied van 750 meter rondom windturbines aan. Binnen dat gebied staan er bij de locatie Bergerden 12 woningen, bij de locatie Park Lingezege 35 woningen. Voor de locatie in het open kom gebied langs de doorgetrokken A15 gelden landschappelijke bezwaren: plaatsing van windturbines tast de openheid van dit gebied aan en gaat hiermee in tegen gemeentelijk beleid om deze gebieden open te houden, zoals opgenomen in de structuurvisie. Binnen een afstand van 750 meter staan er bij de locatie langs de doorgetrokken A15 19 woningen.

De mogelijke locaties voor solitaire turbines op de steenfabriekslocaties in de uiterwaarden zijn niet zonder meer te realiseren. Deze liggen in/nabij ganzenfourageergebied en omgeven door Natura 2000 gebieden. Ook liggen de locaties omgeven door beheergebied van Rijkswaterstaat, met aspecten als hoogwaterveiligheid en scheepvaart. Hiervoor is dus medewerking van zowel de provincie als Rijkswaterstaat noodzakelijk. Landschappelijk kan op twee manieren naar deze locaties worden gekeken: bij plaatsing van windturbines op meerdere plekken langs de grote rivieren kunnen ze worden gezien als nieuwe 'bakens in het landschap'. Incidentele, solitaire windturbines kunnen echter ook voor een rommelig beeld in het landschap zorgen.

2.a.1 Windenergie is onmisbaar voor het behalen van de Nederlandse klimaatdoelen.

Binnen de Europese Unie (EU) geldt de afspraak dat in 2020 14% van de opgewekte energie duurzaam is. Nederland heeft deze afspraken uitgewerkt in het Nationale Energieakkoord. Windenergie is op dit moment de grootste en goedkoopste duurzame energiebron en daarom onmisbaar bij het behalen van de Nederlandse klimaatdoelen. In 2020 moet Nederland voor 6.000 MW vermogen aan windmolens op land hebben staan. Dat is vastgelegd in het Energieakkoord. Er moet vanaf nu tot 2020 nog ongeveer een vermogen van 2.700 MW bij komen. Een gemiddelde windturbine levert een vermogen van 3 MW. Uit de Monitor Wind op Land 2016 blijkt dat de doelstelling voor de provincie Gelderland van 230MW niet tijdig zal worden gerealiseerd. En dat terwijl de lange-termijn doelstellingen op een nog veel grotere opgave wijzen. Dat betekent dat windturbines in Lingewaard uiteindelijk onvermijdelijk zijn, omdat de mogelijke locaties uiteindelijk ten groten dele moeten worden benut. Het is hierbij beter om zelf de regie te voeren en de randvoorwaarden vast te leggen dan een afwachtende houding in te nemen.

2.a.2 Regievoering door de gemeente heeft duidelijke voordelen.

Voor de locatie Bergerden beschikt de gemeente over de gronden waar windturbines geplaatst kunnen worden. Voor de locaties Park Lingezege en het open kom gebied geldt dat ontwikkelaars van windenergie hier al grondposities hebben verworven. Bij Ressen is Rijkswaterstaat grondeigenaar. De steenfabriekslocaties zijn in handen van de betreffende bedrijven die daar gevestigd zijn.

Voor alle locaties geldt dat ze binnen het grondgebied van Lingewaard liggen en de gemeente dus in beginsel het bevoegd gezag is voor de planologie. In die zin 'gaan we er over'. Een afweging over het al dan niet medewerking verlenen aan de ontwikkeling van windenergie dient op ruimtelijke gronden te gebeuren. Daarom is dit ook de basis van het locatieonderzoek.

Andere argumenten zoals participatie en compensatie horen in een dergelijke afweging niet thuis. Bij het verwerven van draagvlak gaat dit aspect echter een belangrijke rol spelen. In de huidige markt van ontwikkeling van windenergie zien we dat de meeste ontwikkelaars hier ook niet voor weglopen. In overleg tussen ontwikkelaar, gemeente en omwonenden komt dan een pakket van verdeling van lusten en lasten tot stand. De uitkomst is een onderhandelingsresultaat.

Als de gemeente grondeigenaar is, is de uitkomst geen onderhandelingsresultaat, dan ga wij erover. Dat geeft mogelijkheden om te sturen op een gewenste ontwikkelingswijze. Hierin kan een directe link tussen opwekking en verbruik in het tuinbouwgebied Bergerden/Next Garden een plek krijgen, evenals compensatie van direct omwonenden en participatiemogelijkheden voor alle inwoners van Lingewaard. Ook de revenuen

van het grondeigendom blijven zo bij de gemeente/gemeenschap. Het verschil in financiële zin is potentieel groot. Het totaal aan maatschappelijk beschikbare (financiële) baten kan bij een ontwikkeling op gemeentelijk grondeigendom een factor twee tot vier groter zijn dan bij een marktontwikkeling op particuliere grond, afhankelijk van de gekozen ontwikkelwijze.

Voor de steenfabriekslocaties geldt dat de betreffende bedrijven ook eigen verduurzamingsopgaven hebben. Een eventuele ontwikkeling van windturbines op deze locaties kan hieraan worden gerelateerd. Daar kan hetzelfde principe gelden van een verbinding tussen verbruik en opwekking als bij Bergerden.

2.b Windenergie op Bergerden draagt bij aan een klimaatneutraal Next Garden.

Tuinbouwgebied Next Garden heeft als een van haar speerpunten te komen tot een duurzame energiemix en een flinke ambitie neergezet om klimaatneutraal te worden. Dit gaat voor de betrokken (glastuinbouw)bedrijven niet alleen om imago, het wordt ook meer en meer een randvoorwaarde om duurzaam economisch te kunnen bestaan. Energie is een belangrijke kostenpost voor de tuinbouw, en duurzame productie wordt vanuit de hele samenleving steeds meer een voorwaarde om te kunnen beschikken over een 'license to produce'. Hiervoor is een duurzame energiemix nodig van warmte, zon en wind. Door de oprichting van enkele windturbines op Bergerden komt deze ambitie een grote stap dichterbij, en wordt deze letterlijk en figuurlijk zichtbaar.

De technische mogelijkheden zijn ter plaatse voorhanden. Het energiebedrijf van de tuinders heeft een direct op het onderstation Bommel aangesloten netwerk met een grote capaciteit, waarop kan worden aangetakt. Er zijn in de markt zogeheten 'power to heat' installaties beschikbaar die met een grote mate van efficiëntie elektriciteit omzetten in warmte. Deze warmte kan worden benut in de kassen op Bergerden, maar ook levering verder het gebied van Next Garden in is denkbaar. In potentie kan dit ook een waardevolle schakel zijn in de ook provinciale ambitie om de warmtenetten van Arnhem en Nijmegen met elkaar te verbinden. Next Garden kan zo een belangrijk warmtecluster worden in een regionaal systeem.

Op deze wijze doen de plaatsing en ontwikkelwijze van windturbines er toe. Bij oprichting van windturbines op een andere locatie dan Bergerden kunnen deze voordelen niet, of veel minder worden behaald. Dan wordt het al snel niet meer dan het verhandelen van certificaten en vervalt de link tussen opwekking en verbruik. En dat is nu juist de basis voor de uitwerking van de energietransitie: elk gebied draagt haar eigen aandeel bij.

2.c Ontwikkeling op gemeentelijk grondeigendom geeft meer mogelijkheden tot verdelen van lusten en lasten, en hiermee voor meer draagvlak.

In de ontwikkeling van windenergielocaties op de traditionele manier zijn er eigenlijk hoofdzakelijk twee partijen die echt profiteren van de windturbines: dat is enerzijds de projectontwikkelaar en anderzijds de grondeigenaar op wiens grond de turbines worden geplaatst. Steeds meer stemmen gaan op om de (directe) omgeving meer te laten profiteren van de windturbines. Een ontwikkeling op gemeentelijk grondeigendom biedt deze mogelijkheden. Immers, de gemeente hoeft geen winst te maken op het windproject en kan ervoor zorgen dat niet alleen de lasten maar ook de lusten over de gemeenschap verdeeld worden. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden: van het financieel laten profiteren van direct omwonenden via aandelen en obligaties tot korting op de energierekening en het oprichten van een omgevingsfonds waaruit bijvoorbeeld een nieuw speeltuin voor de buurt kan worden gefinancierd. Er zijn tal van mogelijkheden om de gemeenschap mee te laten profiteren.

Als de gemeente als grondeigenaar de regie in handen heeft kan de gemeente ook in een gebiedsproces samen met de omwonenden tot nadere afspraken komen, en op deze manier aan draagvlak voor de windlocatie werken. Indien de gemeente ook de procedures zelf doorloopt tot een onherroepelijk bestemmingsplan en de noodzakelijke vergunningen, dan kan het in de markt zetten van de locatie een forse waardevermeerdering opleveren. Er zijn ook voorbeelden van gemeenten die samen met andere partijen participeren in de verdere ontwikkeling van windenergie, om zo sturing te kunnen blijven geven en revenuen te kunnen behalen.

3.1 Bergerden is op basis van de uitgangspunten de voorkeurslocatie voor windenergie.

Aan de hand van het locatieonderzoek van RHDHV, de hierin opgenomen ruimtelijke afwegingen, de beschreven uitgangspunten en in lijn met het door de raad gestelde kader is Bergerden de voorkeurslocatie voor windenergie. Dit sluit ook aan bij de structuurvisie, waarin de combinatie van de geconcentreerde glastuinbouw in Lingewaard met de ontwikkeling van duurzame energie is opgenomen. Windenergie wordt hierbij expliciet als te onderzoeken mogelijkheid benoemd.

3.2 Er is een gebiedsproces nodig om te kunnen concluderen of er tot een uitvoerbaar plan met voldoende draagvlak voor de oprichting van windturbines kan worden gekomen.

Met het aanwijzen van Bergerden als voorkeurslocatie voor windenergie is nog niet zeker of er op deze locatie daadwerkelijk windturbines kunnen worden gerealiseerd.

Het betreft een niet al te brede strook grond langs de Linge die is aangewezen als Gelders Natuurnetwerk (GNN). Dat betekent dat er enerzijds moet worden gewaarborgd dat de negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden beperkt blijven, en anderzijds dat toestemming van de Provincie nodig is om windturbines in dit gebied neer te zetten. Ook de Provincie Gelderland zal hier een zorgvuldige afweging willen maken tussen haar energiebeleid enerzijds en haar natuurbeleid anderzijds. Verder zijn er uiteenlopende aspecten zoals geluid, slagschaduw, veiligheid etc. die onderzoek en uitwerking vergen.

Een andere belangrijke voorwaarde is dat er draagvlak ontstaat voor het plan in de omgeving. Draagvlak betekent echter niet dat uiteindelijk iedereen het er mee eens is. Van belang is dat er afspraken worden getroffen waarmee omwonenden kunnen leven. Het gaat om het eerlijk verdelen van lusten en lasten. Participatie van omwonenden in het planningsproces, een eerlijk en transparant informatiebeleid en (financiële) compensatie voor omwonenden helpen bij het creëren van draagvlak.

Naast de direct omwonenden zijn ook de tuinders van Next Garden een belangrijke partij. Er is onderzoek en overleg nodig om te zien of er tot een goede wisselwerking tussen de oprichting van windturbines, de hiermee opgewekte energie en het energieverbruik door de tuinbouw kan worden gekomen.

Bovenstaande kan een plaats krijgen in een te doorlopen gebiedsproces, aan de hand van een op te stellen *participatieplan*. Dit proces richt zich op omwonenden en belanghebbenden en omvat in ieder geval de uitwisseling van informatie, nader onderzoek, overleg en het bepalen van de wijze van participatie en compensatie bij de ontwikkeling van windturbines.

4.1 Windturbines in het open kom gebied tast de openheid van het gebied aan.

De plaatsing van windturbines langs de geplande A15 (het Lingetracé) zou de openheid van het open komgebied verder aantasten. Tot deze conclusie komt ook het rapport van RHDHV:

“Het levert een relatief rustig beeld op, maar ook een dominant beeld omdat de turbines goed zichtbaar zullen zijn vanuit de woningen rondom en in de rand van het komgebied; er is namelijk niet of nauwelijks bebouwing en/of opgaande beplanting nabij de bronnen aanwezig dat de turbines aan het zicht zal onttrekken. Bovendien wordt de openheid van het komgebied aangetast en vormt het een belemmering in het ruimtelijk willen versterken van de relatie tussen het westelijke en oostelijke komgebied. Al met al heeft de opstelling langs de A15 (grijze sterren) een grote negatieve impact op het landschap en de beleving ervan.”

De afname van de beleving van het open komgebied is niet in lijn met de gemeentelijke structuurvisie 2012-2022. Om deze redenen heeft de raad in de beleidsnota duurzaamheid 2016-2020 besloten om “verder de mogelijkheden voor de inpassing van windturbines op de mogelijke locaties Bergerden en Ressen [te onderzoeken] en legt de resultaten ter besluitvorming opnieuw aan de raad voor.”

Ook heeft de gemeenteraad hierbij een amendement aangenomen, waarbij wordt gevraagd om “nader onderzoek naar de landschappelijke inpasbaarheid van de alternatieve locaties binnen Lingewaard, die als

'technisch mogelijk' zijn getypeerd . *Mochten deze geen optie blijken, zal locatie A15 alsnog in beeld komen.*"

Er ligt nu een onderzoek van RHDHV waaruit blijkt dat windenergie op de locaties Bergerden en Ressen landschappelijk inpasbaar is. Daarmee blijft volgens het raadsbesluit de locatie A15 uit beeld, omdat de raad aan deze twee locaties de voorkeur heeft gegeven.

Kanttekeningen

2.1. Waarom windenergie mogelijk maken, we halen toch ook zonder wind de Lingewaardse duurzaamheidsdoelen?

Lingewaard heeft zich ook op lokaal niveau aan de 14% doelstelling verbonden. Als een van de weinige gemeenten lijken wij deze ook te halen (zie ook Update duurzame energievisie Lingewaard februari 2017). Ongeveer de helft van onze doelstelling wordt ingevuld dankzij de grote bijdrage van Groen Gas Gelderland. Indien het geplande zonnepark op de Lingewal doorgaat, haalt Lingewaard haar korte termijn doelstellingen (t/m 2023) ook zonder windenergie. Na 2023 zullen er echter nieuwe, nog verdergaande doelstellingen worden geformuleerd om het uiteindelijke doel, 100% duurzame energie in 2050, te bereiken. Dat betekent dat ook Lingewaard uiteindelijk niet zonder windenergie kan.

Specifiek voor de locatie Bergerden geldt dat er nu momentum is. De vraag naar tuinbouwgrond neemt toe, en we zien verschillende bedrijven die hun kassen uitbreiden. De combinatie van kassen en windturbines is vanuit de huidige situatie mogelijk, als de hele zuidwestelijke zone is ingevuld wordt dat een stuk ingewikkelder.

3.1. Andere locaties kunnen een grotere bijdrage leveren aan de energietransitie.

Er zijn verschillende mogelijke locaties voor windenergie in Lingewaard. De locatie Bergerden heeft het grote voordeel dat er sprake is van gemeentelijk grondeigendom. Het nadeel van deze locatie is dat hier maximaal 3 windturbines geplaatst kunnen worden. Andere locaties, zoals de opstelling Park Lingezege en de opstelling langs de A15, maken 4 turbines mogelijk. Deze twee locaties kennen echter andere zwaarwegende nadelen:

Ten eerste zijn beide zijn geen gemeentelijk grondeigendom, dat betekent dat van de ontwikkeling van deze locaties met name grondeigenaren en ontwikkelaars zullen profiteren. Ten tweede stuiten beide locaties op landschappelijke bezwaren: in Park Lingezege wordt geen aansluiting gevonden bij het landschap, langs de A15 wordt het open kom gebied aangetast. Ten derde is er een onderscheid in het aantal woningen in de omgeving van de verschillende locaties. Hier moet u als college en ook de raad dus een afweging maken welke argumenten u het zwaarst wilt laten wegen.

3.2 De locatie Bergerden ligt in Gelders Natuurnetwerk.

Bij de ontwikkeling van windturbines op Bergerden is de strook tussen de kassen en de Linge in beeld. Vanwege een efficiënte omgang met aanwezige gronden en opstallen, vanwege de afstand tussen windturbines en omliggende (woon)bebouwing en hindercirkels geluid ten opzichte van nabijgelegen woningen en vanwege de verdeling in grondeigendom, bestaat er een voorkeur om de windturbines zo dicht mogelijk tegen de Linge te situeren. Deze strook maakt echter sinds hier de zogeheten 'groen-blauwe zone' is gerealiseerd onderdeel uit van het Gelders Natuurnetwerk. Voorheen was deze zone niet aangewezen voor natuur en was alleen de Linge onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur. Vanuit het provinciaal beleid is oprichting van windturbines binnen het GNN alleen langs rijkswegen mogelijk. Om eventuele effecten van de oprichting van windturbines op deze locatie in beeld te brengen is door bureau Waardenburg een notitie opgesteld (zie bijlage). De conclusies hiervan zijn als volgt: *"De windturbines op locatie Broekakkers in de gemeente Lingewaard hebben noch in de aanlegfase noch in de gebruiksfase significant negatieve effecten op de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen van het GNN/GO."* Aangegeven wordt dat vanwege het ruimtebeslag (over)compensatie van het areaal dat door de plaatsing van windturbines verloren gaat nodig is. Verder stelt Waardenburg: *"Realisatie van een windpark op de grens van Park Lingezege, met regionaal belangrijke natuurwaarden, zal een gedegen onderbouwing van natuureffecten vragen. Nader onderzoek is nodig om beter te kunnen onderbouwen om welke soorten en welke aantallen slachtoffers het zal gaan en om effecten op de gunstige staat van instandhouding uit te sluiten. Hiervoor is in ieder geval*

veldonderzoek nodig naar gebiedsgebruik en vliegbewegingen van vogels (tijdens broedseizoen en winterhalfjaar) en vleermuizen (in zomer en nazomer). Slachtoffers onder vleermuizen zijn goed te mitigeren middels een stilstandsvoorziening. In het kader van soortenbescherming worden vooralsnog geen onoverkomelijke knelpunten voorzien. Het aanbevolen veldonderzoek wordt op dit moment uitgevoerd. Omdat dit een jaarrond onderzoek is dat in het voorjaar van 2017 is gestart, zijn de conclusies ervan nog niet beschikbaar. Een eerste indicatie is dat met name het gebied in Park Lingezege tussen Bergerden en de A325 vogelrijk is, en dit mogelijk tot consequenties kan leiden voor de oprichting van de meest noordwestelijk geprojecteerde windturbine.

Opgemerkt wordt dat de notitie van Waardenburg nog uitgaat van het ontwerp van de omgevingsvisie van de provincie. Bij de vaststelling hiervan zijn de mogelijkheden voor plaatsing van windturbines binnen het GNN beperkt tot de gebieden gelegen bij de rijkswegen. Hiermee ontstaat er een beleidsmatig spanningsveld tussen de aanwijzing van het gebied als GNN en de plaatsing van windturbines.

3.3. Initiatiefnemers kunnen zelf een verzoek indienen voor ontwikkeling op andere locaties.

Er zijn meerdere locaties in de gemeente Lingewaard technisch geschikt voor windenergie. Mogelijk staan hiervoor initiatiefnemers op die een (principe)verzoek voor planologische medewerking indienen. Indien de gemeente hier niet mee instemt en de initiatiefnemer vervolgens een verzoek indient bij de provincie Gelderland, dan is de provincie verplicht op grond van de Elektriciteitswet om een inpassingsplan te maken, tenzij er bezwaren zijn vanuit goede ruimtelijke ordening. Dat een locatie ingaat tegen gemeentelijk beleid om bijvoorbeeld een bepaald gebied open te houden, zal worden meegewogen maar is niet noodzakelijk een doorslaggevend argument. Provinciale Staten zal haar eigen afweging maken over wat een goede ruimtelijke ordening is. Het wordt echter op grond van het voorliggende rapport met de besluitvorming hierover wel lastiger om aan de wensen van Lingewaard voorbij te gaan. De raad wijst immers op basis van ruimtelijke argumenten een locatie aan. Daar komt bij dat de gemeente zich bovenop de doelstellingen vanuit het energieakkoord inspant om een aanvullende bijdrage aan de energietransitie te leveren. Het maken van een keuze op welke locatie wel en op welke locatie geen windenergie wenselijk wordt geacht versterkt de positie van de gemeente bij een eventuele discussie hierover.

Wat mag het kosten? (budget)

In 2017 wordt ca. € 50.000 aangewend uit het budget duurzaamheid.

In de programmabegroting 2018 is €125.000 opgenomen voor de invulling van de gemeentelijke rol in het voorliggende traject.

Communicatie en participatie

In het voortraject is er contact gezocht met een aantal direct omwonenden van de beoogde windlocatie op Bergerden. Ook heeft overleg plaatsgevonden met de energie coöperatie van de tuinders, Lingezege Energy.

Na openbaarmaking van dit collegebesluit zal er voorafgaand aan de behandeling in de gemeenteraad op 7 november 2017 een inloopmiddag voor omwonenden en alle geïnteresseerde inwoners van in Lingewaard worden georganiseerd. Ook raadsleden zijn uiteraard welkom. Deze inloopmiddag vindt plaats op locatie in Bergerden. Tijdens deze inloopmiddag zullen experts en betrokken ambtenaren aanwezig zijn om vragen te beantwoorden. Ook kunnen met behulp van de interactieve windplanner visualisaties van opstellingen worden bekeken.

Het besluit zal ook worden toegelicht in een ambtelijk gesprek met de lokale energiecoöperatie Lingewaard Energie. Er zal een aparte informatieavond worden belegd voor de tuinders over wat de plaatsing van windturbines zou kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van de tuinbouw en de ambitie voor een klimaatneutraal tuinbouwgebied.

Na het raadsbesluit zal er een omvattend gebiedsproces in gang worden gezet, waarin de omwonenden, de tuinders en andere belanghebbenden worden betrokken om nader uit te werken of er tot een uitvoerbaar plan met voldoende draagvlak voor de oprichting van windturbines kan worden gekomen.

Wat gaan we daarvoor doen (voortgang)

Uitgaande van een positief en ongewijzigd raadsbesluit in december 2017 wordt 2018 worden gebruikt om het gebiedsproces vorm te geven. Het beschikbaar krijgen van de benodigde informatie en onderzoeken maakt daar deel van uit. In de loop van 2018 wordt een voorontwerp bestemmingsplan opgesteld met aansluitend het doorlopen van de benodigde procedures (bestemmingsplan, omgevingsvergunning, andere benodigde vergunningen en toestemmingen, SDE+ subsidie) in 2019. Realisatie van windturbines kan vervolgens in 2020 plaatsvinden.

Duurzaamheid

De realisatie van windturbines in Lingewaard levert een grote bijdrage aan de productie van duurzame energie in Lingewaard

Bijlagen

1. Raadsbesluit
2. Rapport RHDHV
3. Notitie Waardenburg

Bemmel, 10 oktober 2017

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,
de secretaris, de burgemeester,

drs. J. Wijnia

M.H.F. Schuurmans-Wijdeven